AZTAG
JOURNAL ARMÉNIEN
B. P. 587
BEYROUTH, Liban
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳԱԾՈՒԹԻՒՆ
ՍԻՒՐԻԱ տար. 425, ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ 225 Ս. Դ.
ԱՐՏԱՀՄՆ. տկ. 6. ՎԵՑԱՄՍԵԱՑ 4 ֆրանք
Տնօրէն - Խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ

ԱԶԳ

ազգ

ԵՐԿՕՐԵԱՅ ՀԱՅԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՄԱՅԻՍ 1931 — 19 — ԶԵՌՔԷ ՀԱՏԸ 3.50 Ս.Դ.

Ե. ՏԱՐԻ | Ամէն առաւօտ պէտք է ընել թերթիս տնօրէնին հասցէին | ԿԸ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԻ ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ, ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ ԵՒ ՇԱԲԱԹ ՕՐԵՐԸ | Չհրատարակուած ձեռագիրները եւ չեն վերադարձուիր | Թիւ 11 (456)

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՅՈՒՍԱՏՈՒ ՆՇՈՅԼՆԵՐ

Վերջերս հայ քաղաքական միտքը զարթօնքի նշաններ ցոյց տալ սկսած է և փորձեր կ'ընէ դուրս գալու այն երկարատեւ խարխափումներէ, որոնք սարսռեցուցին զայն։ Ազգային ներքին յօրինուածքը։ Արտաքս որոնումներ կը նշմարուին բոլորին քով։ Առանց հաւատամքի և տեսակէտներու տարբերութեան, ամէն գիտակից ազգային հաւատացեալ կ'երևի այս անկերպարան վիճակի աղիտաբեր հետևանքներուն վրայ։

Թէպէտ քիչ մը ուշ, սակայն, այս վերազարթնող գիտակցութիւնը ամէն յոյս կը ներշնչէ մեզ որ բոլոր գաղութներու մէջ համերաշխ գործելու ցանկութիւնը ընդհանրացած է և դարձած ստիպողական պէտք մը։

Եթէ ներկայ անբնականոն վիճակը շարունակուի, գաղութանայութեան լաւագոյն մէկ մասը պիտի այլասերի և ի սպառ պիտի անհետանայ հայութեան համար։ Մեզ շրջապատող պայմանները և մեր ժողովուրդի ենթարկուած քաղաքական վիճակները չափազանց աննպաստ են և կ'սպառնան լափել մեզ։ Մեր գոյութեան սպառնացող այդ զօրաւոր վտանգներուն դիմադրաւելու և զանոնք տկարացնելու համար հաւաքական ճիգը կը պակսի մեր մէջ։ Մեր ընկերային կեանքը անդամալուծուած է և չունինք կացութիւնը ըմբռնելու յստակատեսութիւնը։

Եւ ամբողջ ասնամեակ մը այս խոր տգիտութեան մէջ խարխափած են մեր գաղութները և մեծով ու պզտիկով ամուլ ու անպտուղ պայքարի մը մէջ մխրճուած։ Մէկուն կողմէ ցոյց տրուած համերաշխասէր ոգին, միւսին կողմէ նկատուած է կեղծ և անիրականալի։ Նոյն իսկ համազգային միութեան առաջարկը ոմանց ընդդիմութեան բախած է և ամէն գնով աշխատանքներ թափուած ձախողեցնելու համար այդ ուղղութեամբ եղած փորձերը։

Այդ տարամերժ ու իրարամերժ ոգին արդիւնքն է մեր հաւաքականութեան պարզած ողբալի վիճակը, որուն պատասխանատուներն են, գլխաւորաբար, մեր առաջնորդները, որոնք ոչ միայն իրենց ցուցաբերած անդիջող և այլամերժ ոգիով քանդած են համերաշխութեան ձեռնարկները, այլ յառաջ բերած են ընդհանուր յուսալքում և անտարբերութիւն ժողովրդական խաւերուն մէջ։ Ղեկավար նկատուած տարրին հակաժողովրդական անփոյթ կեցուածքն է որ մեր ժողովուրդը անկգամ-կերպ ձգած է և անընդունակ դարձուցած գրական գործ տեսնելու կարողութենէն։ Անկեղծ և իրական համերաշխութիւնը կարելի կ'ըլլայ յառաջացնել փոխադարձ գիջողութեամբ և առանց վիրաւորելու ուրիշներու քաղաքական և գաղափարական համոզումները։ Ի սէր համերաշխութեան պահանջել հոսանքի մը գինաթափութիւնը և առաջարկել անոր առանց պայմանի կիջողութիւն, կը նշանակէ բաղձացող չըլլալ համերաշխութեան, որովհետև պէտք է պահանջել այնքան, որքանով չդոհուիր ուրիշներուն գաղափարական համոզումները։ Հետևաբար նկատուած է որ երբեմն յանուն համերաշխութեան շռայլուած փայլուն խօսքերը չեն բխիր գործնական մտահոգութենէ մը և այդ պատճառաւ ալ կը մնան երազային, առանց ձև և մարմին ստանալու։

Բոլորս անխիր կը տեսնենք ցաւը, կը շօշափենք և կ'ըզգանք։ Սակայն տարբեր դարմաններ և դեղեր կ'առաջարկենք։ Մէկ հիւանդ և որոշ հիւանդութիւն, բայց բազմաթիւ բժիշկ և տարբեր դարմանումներ։ Եւ տեսակէտներու այդ տարբերութիւնը առաջ կուգայ հոսանքներու իրարու հանդէպ ունեցած անվստահութենէն և անբարեկամ կեցուածքէն։ Անկեղծութիւն և բարեացակամութիւն գոյութիւն չունի մեր յարաբերութեանց մէջ։ Այս դարուս ամէն տեղ արմատացած ախտ մը դարձած է կեղծիքն ու անվստահութիւնը, սկսած խորհրդաժողովներէն մինչև մեր թաղականական ժողովները։ Իսկապէս բարոյական հիւանդութիւն մը, որ ուրիշ ազգերէն քիչ մը աւելի խոր արմատներ ձգած է մեր մէջ, զուցէ անոր համար՝ որ դրժումներու և կեղծիքներու ամենէն աւելի շատ ենթարկուած ժողովուրդն ենք մենք։

Ցաւախ աւելի արագ կը հաւատանք և աւելի մեծ վստահութիւն ցոյց կուտանք օտարի մը կամ տեղացիի մը խօսքին ու խոստումին քան հայուն։ Այս դժբա՜խտ, այս եղկելի վիճակին հասցուցած է մեզ տարիներու պայքարներն ու ատելութիւնները և այնքան խոր խրամատներ բացած մեր մէջ։ Հայը հայուն խորթ դարձած է և կը նկատուի անհարազատ և անբաղձալի՝ մէկը միւսին։

Շա՜տ, շատ փոքրացած ենք։

Բոլորս համաձայն ենք միայն մէկ կէտի շուրջ, թէ՝ կորսուելու դատապարտուած ենք եթէ շարունակենք ներկայ վիճակը։ Շատ լաւ գիտենք որ մխիթարական չէ մեր կացութիւնը և մի միայն համերաշխ գործակցութեան շնորհիւ կրնանք երկարել մեր գոյութիւնը։ Ցուսահատ և յոռետես դարձած ենք ի տես իրար

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՃԱՐԺԸ

Սոսկալի Թշուառութիւն Կը Տիրէ

ԺԱՆՏԱԽՏԻ ԱՂԷՏԸ ԵՒ ՍՈՎԱՀԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

Հ. Յ. Դաշնակցութեան Բիւրօի Կոչը

Լոնտոն, 5.— «Նիւ Քրոնիքլ»ի Մոսկուայի թղթակցին տեղեկութեանց համաձայն բացի Զանգեզուրի 200 մեռեալներէն և 205 վիրաւորներէն, Սիսիանի շրջանին մէջ ևս կան 192 մեռեալներ և 600ի մօտ վիրաւորներ։ Վերջնապէս ստուգուած է որ Նախիջևանի և Զանգեզուրի շրջաններուն մէջ գիւղերուն 100ին 80ը քանդուած են։ Կոտրուած են նաև մեծ թիւով արջառ և այլ ընտանի անասուններ։

Անձրևը կը շարունակէ տեղալ հեղեղի պէս։ Աւելի քան 20,000 անապատական թշուառներ սովամահ ըլլալու անմիջական վտանգին տակ կը գտնուին։ Սղիտահար բնակիչներու խնամատարութեան գործը շատ աւելի դժուարացած է, որովհետև երևան եկած են նաև ժանտախտի դէպքեր, զանազան կէտերու վրայ։

Այժմ բոլորովին կը պարզուի որ, ալէտը նախապէս կարծուածէն շատ աւելի մեծ է։ Այսուհանդերձ դեռ շատ ճշգրիտ թիւեր կը պակսին՝ գիտնալու համար աղէտին լիակատար հաշուեկշիռը։

Ժամանակ ստ ժամանակ Անդրկովկասի զանազան մասերուն մէջ կը կրկնուին շարժի զօրաւոր ցնցումները։ Հեղեղումներ անձրևները աւելի կը ծանրացնեն աղէտաւորներու վիճակը, որոնք կը գիշերեն բաց երկնքի տակ. աղաղակող կարիք կայ ուտեստեղէնի, դեղօրայքի և բուժշկական օգնութեան։

Ինչպէս այժմ կը պարզուի, ամենէն ուժեղ ցնցումը տեղի ունեցած է Ապրիլ 28ի գիշերը, երբ բոլորը քնացած էին։

Ատով կը բացատրուի կորուստներու մեծութիւնը։

ԶԱՆԳԵԶՈՒՐԻ ԱՂԷՏԸ

Հայրենակիցներ,

Մեր Հայրենիքի ընդարձակ մէկ մասը՝ գրեթէ ամբողջ Զանգեզուրի գաւառը ենթարկուած է երկրաշարժի մեծ դժբախտութեան։ Գորիս, Սիսիան, Ղափան, Արևիք, Գոգթն քար ու քանդ են եղած։ 51 գիւղ աւերուած, 390 մարդ սպաննուած, 7420 վիրաւոր, մօտ 10,000 անասուն կոտորուած։ Եւ այդ դեռ առաջին, հապճեպով հաւաքուած թիւերն են։ Կարելի է երևակայել, թէ ի՞նչ ահաւոր հաւելումներու կը հասնի աղէտին պարզած իրական պատկերը։

Արդէն ամէն կողմէ կը լսուին օգնութեան աղաղակներ։ կը խնդրեն նիւթական օժանդակութիւն, առողջապահական նիւթեր, դեղ, ու վիրաբուժական գործիքներ, հագուստ, ճերմակեղէն, վրան, կարիքը սուր է և անյետաձգելի։

Որքան ալ ծանր ըլլայ արտասահմանի Հայութեան ներկայ վիճակը, իբրև հետևանք տնտեսական համատարած տագնապի, Հայաստանէն հասնող օգնութեան ճիչերը չեն կրնար մնալ անլսելի։ Նոյնիսկ ամենահամեստ բայց ժամանակին հասցուած օգնութիւնը մեծ սփոփանք պիտի ըլլայ եղկրի աղիտաւոր ժողովուրդին համար։

Կոչ կ'ուղղենք բոլոր հայրենակիցներուն և հանրային մարմիններուն արձագանգել Հայաստանէն եկած օգնութեան աղաղակներուն։

Օգնեցէ՛ք ինչով և ինչպէս որ կարող էք։

Հ. Յ. Դ. ԲԻՒՐՕ

ՆՇՈՅԼՆԵՐ ԴՊՐԵՎԱՆՔԷՆ

Անթիլասի Դպրեվանքի աշակերտներէն Պ. Մագուսեանի գրաւոր ճառին մէկ մասը, ուղղուած երկու Վեհափառներուն, անցած կիրակի օր, Կաթողիկոսարանի մէջ կատարուած ընդունելութեան առթիւ.

ՎԵՀԱՓԱՌ ՀԱՅՐԱՊԵՏՆԵՐ ՄԵԾՆ ՏՍՆՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ

Հայաստանեայց Առաքելական Սուրբ Եկեղեցւոյ հաւատարիմ զաւակները վերջին երկու չաբաթներէ ի վեր պանդխտութեան տարեգրութեանց մէջ անոնախընթաց շրջան մը կը բոլորեն, և մասնաւորապէս Սիբիրոյ, Լիբանանի և Կիպրոսի հայութիւնը՝ իրենց թափառական կեանքին մէջ մեծ եղերութեան մը ականատես կ'ըլլան։ Կիլիկեան հայ ժողովուրդը որ երբեմն իր չէն օճախներուն շուրջ հաւաքուած Տաւրոսի ստորոտը, իրենց հին աւանդութիւններով և տոհմային առաքելութիւններով կ'ապրէր և ուր հայ մայրը իր զաւկին Սիոնի ու Ճիհունի հսկաներուն հէքեաթը կը պատմէր, այսօր՝ զրկուած այդ բոլորէն, սուրբ և պաշտելի Կիլիկիայէն վտարուած կը տառապի օտար երկնքին ներքև իրեն համար նոր որոնած մը գտնելու յոյսով։ Զկան հայրենի սրբավայրերը, չեն լսուիր Սիւանի հսկայ կոչնակին զոզանչները, չենք տեսներ Լեւոնի հինաւուրց բերդը։

Հազիւ երկու տարի առաջ դիտած Եմ Տաւրոսի ալիքաւոր կատարները Ս. Մակարի բարձունքէն և այժմ Լիբանանեան լեռնաշղթան նոյն տպաւորութիւնը կը թողու վրաս։ Երևակայութեամբ կը փոխադրուիմ 1903 թուականը՝ երբ Սիոնի բարձունքէն Պարթև անուն հոգեւորական մը կը մտնէ Կիլիկիա՝ հեղքելով Միջերկրականի թունդ կապոյտը և կը բարձրանայ ուրիշ բլուր մը՝ որ մայրավանքին կոչնակները օդին կը յանձնէին իրենց երգը, որ աւա՛ղ գողգոթայի բլուր դարձաւ իրեն համար, որովհետև անկից ծայր տուին իր տառապանքի ու պանդխտութեան օրերը։

Երանի՜ անոնց որոնք գիտցան տառապիլ ու միաժամանակ մթիթարել։ Վեհ. Տէր, դուք երկար տարիներ Սսոյ Մայրավանքը կորսնցնելէ և թափառելէ ետք նախագայով մեծ վտանգը որ կ'սպառնայ Ձեր ծերունազարդ հասակին մէջ Ձեր բոլոր կորովը ի գործ դրիք նոր հոգեւոր՝ և մտաւոր կեդրոն մը հիմնելու։ Դուք ընտրելով և հաստատելով հոս Ձեր Կաթողիկոսարանը, անմիջապէս անոր կողքին պէտք տեսաք լոյսի ու յոյսի վառարան մը, Դպրեվանք, ուր մեկէ ավելի մէկը զանազան վայրերէ հաւաքելով ուղղիք զսեղ Սիւրիահայութեան ապագայ ջահակիրները պատրաստել՝ որուն համար յաւէտ երախտապարտ ենք Ձեզ ո՛վ պատրիարք հայրապետ, ու մենք՝ երէկի տառապանքի ու զուլումի զաւակները՝ պիտի գիտնանք արժեցնել մեր վրայ դրուած յոյսերը Ձեր բարձր հովանաւորութեան ներքև՝ մեր նոր օճեալ պատուական Կաթողիկոսին ու մեր այնքան սիրելի վերատեսչին շունչերուն տակ դաստիարակուելով ու դարբնուելով։

Եւ որպէսզի Ձեր հովուապետի ծանրագրաւ պաշտօնը և գործերը եռանդով յառաջ տարուին յարմար գատեցիք երիտասարդ ոյժ մը՝ ատթոռակից ընտրելով կաթողիկոս օծել, որուն համար ամբողջ հայութեան հետ մենք՝ Դպրեվանքի սաներս և մասնաւորաբար բացառիկ դասարանի աշակերտներս կուգանք մեր շնորհակալութիւնները յայտնել Ձեր Ս. Օծութեան։

Ողջոյն և յաջողանք Քեզ եւս, ո՛վ նոր օծեալ Աթոռակից շնորհազարդ Կաթողիկոս Տանն Կիլիկիոյ։ այսօր մեր սիրտերը խրախճանքով լի՝ կուգանք շնորհաւորել Զքեզ Ձեր հայրապետական օծման առթիւով։ Մանաւանդ Ձեր նկարագրին ու Ձեր անցեալ գործունէութիւններուն, վստահ ենք որ Ձեզի վստահուած վեհ պաշտօնը պիտի փառաւորէք ազգօգուտ գործերով։

Իրեն ու Ձեր օրինակէն ու դաստիարակութիւններէն ներշնչուած՝ ապագային Ձեր նեցուկը պիտի ըլլանք սոյն մեծ գործը յառաջ մղելու համար։

Այս առթիւ մենք կը բաղձանք յաւելել և տեսնել այն շրջանը՝ երբ

«Ամէն կողմից պանդուխտ հայ ազգիք

«Դիմեն դէպ իւրանց սիրուն հայրենիք»։

Կը յուսանք Ձեզ բաղմած տեսնել Սսոյ գաւառը Մայր Աթոռին վրայ՝ շրջապատած մեր բազմաչարչար ժողովուրդէն։ Ու այն ատեն սուգն ու չիւանը, լացն ու կոծը պիտի վերնան Հայոց աշխարհէն և դարձեալ հայ մայրը նստած հայրենի օճախին շուրջ պիտի պատմէ իր մանկիկին Սիոնի ու Ճիհունի վհուկներու առասպելները և պատմութեան յանձնուած հայ տառապանքէն ու թափառումէն դրրուագները՝ ինչպէս կը պատմուէր Իսրայէլի ելքն ու գերութիւնը երբեմն։ Եւ այն ատեն ազատութեան ու արդարութեան արևը ծագելով Հայոց աշխարհին վրայ՝ աւետարանի լոյսը մէն մի քրիստոնեայի հոգիէն ներս մխիթարութիւն և հրճանկութիւն պիտի սփռէ։

Ամբողջ սրտով կը մաղթենք Ձեզ այդ շրջանը, որպէսզի օտար երկնքի տակ ցնցած Ձեր սերմերը հայրենիքի ծոցին մէջ հնձէք։

ՄԱԳՍՈՒՏԵԱՆ

ՏԻՒՍԷԼՏՕՐՖԻ ՃԻՒԱՂԻՆ

ԶԳԱՅԱՑՈՒՆՑ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅՐ ՔԻՒՐԹԷՆԻ ՎԿԱՅՈՒԹԻՒՆԸ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴԱՏԱՊԱՏԱԶԻՆ ՃԱՌԸ

Ապա լսուեցան կարդ մը այր և կին վկաներ, որոնց վկայութեան համար, նիստը, առժամապէս դադրնփակ գտնուեցաւ։ Յետոյ լսուեցաւ Քիւրթէնի հայրը, 71 տարեկան ծերունի մը, որ իր զգուելի կեանքին վերջալոյսը կ'անցընէ անկեղանոցի մը մէջ։

Վկան, որ խորշոմած և իր անցեալ մոլութիւններուն հետքը կրող դէմք մը ունի, առեանին ներկայանալուն պէս, Քէթրը Քիւրթէն խնդրեց որ զինքը դուրս հանեն, որպէսզի չլսէ իր հօրը յայտարարութիւնները։ Ճիւաղը դուրս հանուելէն վերջ, հայրը ըսաւ որ իր զաւակը ծեծած է ամէն անգամ որ ծեծի արժանի եղած է։

— Գիտէի որ, կ'ըսէ ծերունին, զաւակս, իր երիտասարդութիւն ատեն, կարդ մը գինեայ յարձակումներ գործած է, բայց քնաւ չէի գիտեր որ, սպաննած է ան իր հրեք փոքրիկ բնկերները, զանոնք Հաենոսի մէջ նետելով։ Քէթրը, մօրը ամենէն աւելի նախատած դատակն է։

Հայր Քիւրթէն, կարծես քար մը ունի կուրծքին տակ, իր սրտին տեղ, և իր ներկայութիւնը դատարանին մէջ, որ 48 ժամէն մահուան պիտի դատապարտէ իր զաւակը, քնաւ չի յուզեր զինքը։

Հօրը ուղղղութիւնը լմնալէն վերջ, ճիւաղը կը բերեն մեղադրեալի իր օթեակը և կը կարդան անոր հօրը վկայութեան անձանագրութիւնը։

Հրէշը անոյշմար կերպով ուսերը կը ցնցէ և արհամարհական չեչով մը կ'ըսէ.

— Ասոնք իմ բրած յայտարարութիւններս են և ճիշդ են...

Տակաւին պիտի լսուին ճիւաղի երեք եղբայրներուն և քրոջ վկայութիւններ։

Իր առեանին հաղորդեցինք Տիւսէլտորֆի ճիւաղին մահուան դատապարտիլը։ Եւրոպական թերթերէն քաղելով այսօր կուտանք դատարանի այդ վիրջին նիստին մանրամասնութիւնները։

ՏԻՒՍԷԼՏՕՐՖ, 22.— Տիւսէլտորֆի ճիւաղի դատավարութեան վերջին նիստը կը կարծուէր թէ պիտի գումարուէր վաղը։ Մինչդեռ նախագահ Տօքթ. Բոզի պահանջին վրայ, ամէն ինչ փութացուեցաւ և վճիռը կարելի եղաւ արձակել այսօր։

Նիստի բացումէն անմիջապէս վերջ, Տօքթ. Բոզ խօսք տուաւ ընդհանուր դատախազներ Տօքթ. Այխէի և Տօքթ. Եանսէնի, որոնք բաժնած էին Իրենց աշխատանքը առաջինը պահանջեր կը ներկայացնէր, իսկ միւսը կը վերլուծէր ու կը պատճառաբանէր։

Ընդհ. դատախազին և պաշտպան փաստաբանին ճառերը կը թուի թէ հինգ ժամ պիտի տեւեն, այնպէս որ վճիռը պիտի արձակուի երեկոյեան ուշ ատեն։ Ի՞նչ վճիռ պիտի տրուի։ Հանրային կարծիքը, ճիւաղին գլուխը կը պահանջէ, ինչ որ ալ ըլլայ տեսակէտը փրուսիայի գատական նախարարին, որ ժամանուժի գրութեան բացարձակ թշնամին է։ Այս տեսակէտին հաճելի ըլլալու համար չէր անշուշտ, որ ընդհ. դատախազ Տօքթ. Այխէն, այս առաւօտ պահանջեց 9 մահապատիժներ հրէշին դէմ, որ ահռելարարափ սիրած է 400,000նց քաղաքի մը մէջ ամբողջ 15 ամիսներ, այլ անոր համար՝ որ ընդհ. դատախազը—կրկնապէս հմտուած դատավարութեան վիճաբանութիւններէն — բացարձակապէս հիմնաւոր կը գտնէ որ, Քէթրը Քիւրթէն իր խղճին վրայ ունի 9 սպանութիւններ,— այր մը՝ բանոր Բօտոֆ Նէէրը և ութը կիներ կամ աղջիկներ — և որ անիկա մեղաւոր է ըսպանութեան ուրիշ 8 փորձերու համար ևս։

Մինչ հինգերը՝ որ տակաւին կրնար ազդել երդուեալներուն վրայ՝ ամբաստանեալին համար նրպատաւոր ձեւով մը, անոր անպատասխանատուութեան ատիճանն էր։

Բայց, երէկ ունկնդրուած երեք հոգեբոյժները միաձայն էին իրենց եզրակացութեանց մէջ, — ճիւաղը բոլորովին պատասխանատու է եւ մեղմացուցիչ պարագաներու ոչ մէկ իրաւունք ունի։

Տօքթ. Այխէն ուրեմն, այս առաւօտ, ընդհանուր յուզումի մը մէջ 9 անգամ մահապատիժ պահանջեց փիւրթէնի դէմ վերոյիշեալ 9 սպանութեան համար և 60 տարբրուան տաժանակիր աշխատանք, այն ոճրափորձերուն համար, որոնց զոհ գացած են 7 ուրիշ կիներ։

— Տաժանակիր աշխատանքի այս 60 տարիները, յայտարարեց Տօքթ. Այխէ, ըստ օրինի միացուին 15 տարուան բանտարկութեան, որուն պիտի միացուի նաև քաղաքային իրաւունքներէ զրկումը, ոճրագործին՝ ոստիկանական հսկողութեան տակ պահումը և... զրուումը ոճրի գործիքներուն՝ դաշոյն մը, սուրճ մը և երկու մկրատներ...

Ապա լսուեցաւ Տօքթ. Եանսէնի ճառը։ Նանդային (Փրուսիա) ընդհ. դատախազը կը վերլուծէ ոճիրները հրէշին, որ կ'ունկնդրէ հանդարտ և անխռով, պահանջմտագրի ընթերցումը։ Գրգռութեան ոչ իսկ նուազագոյն նշոյլ ցոյց տուաւ սն, երբ քիչ առաջ, Տօքթ. Այխէն, 9 ոճիրներու համար մահապատիժ պահանջեց։

Հրէշը բնաւ չի տարտար նոյնիսկ այն պահուն, երբ Տօքթ. Եանսէն կ'ըսէ թէ, «արդարութիւնը, բնաւ երբեք մէկ և միևնոյն անձ մը այսքան ոճիրներով չէ մեղադրած»։

— Այս դատի մասին եզրակացութեան մը յանգելու համար, կը շարունակէ ընդհ. դատախազը, պէտք եղաւ մաքրել զարհուրելի կերպով խճողուած ճամբայ մը եւ անցք բանալ այդ շամբուն վրայէն դէպի քաոս մը, որ անփարատելի կը թուէր մեզի։ Ստիպուեցանք քալել 1200 հետքերու վրայէն և հետաքրքրուիլ 200 մարդոցմով, որոնք, Տիւսէլտորֆի մէջ այս ոճիրներու հետեւանքով ստեղծուած հոգեբանական վիճակին պատճառով, յանիրաւի ամբաստանուած էին իրենց հանրային կարծիքը, ճիւաղին գլուխը կը պահանջէ, ինչ որ ալ ըլլայ տեսակէտը փրուսիայի գատական նախարարին, որ մահապատժի գրութեան բացարձակ թշնամին է։ Այս տեսակէտին հաճելի ըլլալու համար չէր անշուշտ, որ ընդհ. դատախազ Տօքթ. Այխէն, այս առաւօտ պահանջեց 9 մահապատիժներ հրէշին դէմ, որ ահռելարարափ սիրած է 400,000նց քաղաքի մը մէջ ամբողջ 15 ամիսներ, այլ անոր համար՝ որ ընդհ. դատախազը—կրկնապէս հմտուած դատավարութեան վիճաբանութիւններէն — բացարձակապէս հիմնաւոր կը գտնէ որ, Քէթրը Քիւրթէն իր խղճին վրայ ունի 9 սպանութիւններ,— այր մը՝ բանոր Բօտոֆ Նէէրը և ութը կիներ կամ աղջիկներ — և որ անիկա մեղաւոր է ըսպանութեան ուրիշ 8 փորձերու համար ևս։

Մինչ հինգերը՝ որ տակաւին կրնար ազդել երդուեալներուն վրայ՝ ամբաստանեալին համար նրպատաւոր ձեւով մը, անոր անպատասխանատուութեան ատիճանն էր։

Բայց, երէկ ունկնդրուած երեք հոգեբոյժները միաձայն էին իրենց եզրակացութեանց մէջ, — ճիւաղը բոլորովին պատասխանատու է եւ մեղմացուցիչ պարագաներու ոչ մէկ իրաւունք ունի։

Տօքթ. Այխէն ուրեմն, այս առաւօտ, ընդհանուր յուզումի մը մէջ 9 անգամ մահապատիժ պահանջեց փիւրթէնի դէմ վերոյիշեալ 9 սպանութեան համար և 60 տարբրուան տաժանակիր աշխատանք, այն ոճրափորձերուն համար, որոնց զոհ գացած են 7 ուրիշ կիներ։

— Տաժանակիր աշխատանքի այս 60 տարիները, յայտարարեց Տօքթ. Այխէ, ըստ օրինի միացուին 15 տարուան բանտարկութեան, որուն պիտի միացուի նաև քաղաքային իրաւունքներէ զրկումը, ոճրագործին՝ ոստիկանական հսկողութեան տակ պահումը և... զրուումը ոճրի գործիքներուն՝ դաշոյն մը, սուրճ մը և երկու մկրատներ...

Ապա լսուեցաւ Տօքթ. Եանսէնի ճառը։ Նանդային (Փրուսիա) ընդհ. դատախազը կը վերլուծէ ոճիրները հրէշին, որ կ'ունկնդրէ հանդարտ և անխռով, պահանջմտագրի ընթերցումը։ Գրգռութեան ոչ իսկ նուազագոյն նշոյլ ցոյց տուաւ սն, երբ քիչ առաջ, Տօքթ. Այխէն, 9 ոճիրներու համար մահապատիժ պահանջեց։

Հրէշը բնաւ չի տարտար նոյնիսկ այն պահուն, երբ Տօքթ. Եանսէն կ'ըսէ թէ, «արդարութիւնը, բնաւ երբեք մէկ և միևնոյն անձ մը այսքան ոճիրներով չէ մեղադրած»։

— Այս դատի մասին եզրակացութեան մը յանգելու համար, կը շարունակէ ընդհ. դատախազը, պէտք եղաւ մաքրել զարհուրելի կերպով խճողուած ճամբայ մը եւ անցք բանալ այդ շամբուն վրայէն դէպի քաոս մը, որ անփարատելի կը թուէր մեզի։ Ստիպուեցանք քալել 1200 հետքերու վրայէն և հետաքրքրուիլ 200 մարդոցմով, որոնք, Տիւսէլտորֆի մէջ այս ոճիրներու հետեւանքով ստեղծուած

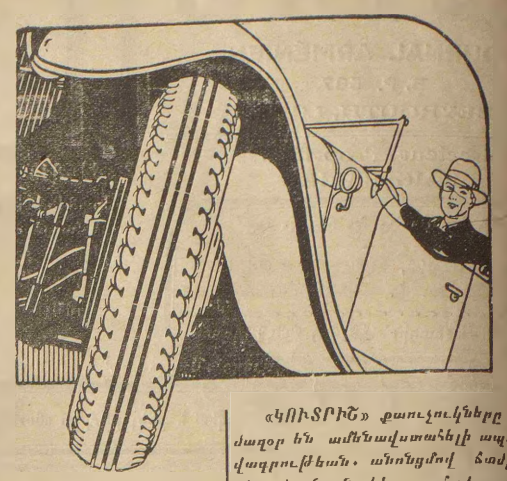

"GOODRICH,,
"ԿՈՒՏՐԻԵ,,

ՁԵՐ ՕԹՕՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ
ԴՈՐԾԱԾԵՑԷՔ ՄԻ ՄԻԱՅՆ
"ԿՈՒՏՐԻԵ,, ՔԱՌՈՒՁՈՒԿՆԵՐԸ։

«ԿՈՒՏՐԻԵ» քաուչուկներուն բազդրութիւնը ամենամաքուր ու անխարդախն է. կտաւը պատրաստուած է Եկիպտոսի ամենաընտիր բամպակէն, որով կատարելապէս ամրուն և ապահով է։

«ԿՈՒՏՐԻԵ» քաուչուկները հաւաստի են ամենամոտահելի ապահովագրութեան. անոնցմով ճամբորդել, կը նշանակէ ապահովագրուած ըլլալ։ Այս ճշմարտութեան համոզուելու համար միայն մէկ անգամ փորձեցէք։

«ԿՈՒՏՐԻԵ» քաուչուկներու չինութեան միջոցին յառաջ եկած ոևէ վնաս կամ թերութիւն երաշխաւորուած է։

Լիբանանի եւ Սիւրիոյ ընդհ. գործակալն է՝
ՄԻՇԷԼ ԹՐԱՏ՝ Պէյրութ
Հիւս. Սիւրիոյ գործակալն է
Ս. ՔԻՊԱՊԻ Հալէպ։

ՀԱՅ ԿԱՐՄԻՐ ԽԱՉԻ ՔԱՆԱՆԱՄԵԱԿԸ

Սիբիրահայ Օգնութեան Խաչի տեղւոյն մասնաճիւղը, Հայ Կարմիր Խաչի քանանրորդ տարեդարձին առթիւ հանդէս մը սարքեց չաբաթ իրիկուն, հայ աւետարանականներու ժողովասրահին մէջ։

Սրահը, որուն ճակատն ու սիւները զարդարուած էին Հայկական, Լիբանանեան ու Ֆրանսական դրոշակներով, լեցուն էր հոծ բազմութեամբ մը։

Հանդէսը բացուեցաւ յետոյ «Մեր Հայրենիքդ» դեղեցկօրէն քառաձայն երգուած Պ. Մինաս Հազարեանի երգչախումբին կողմէ, բեմ եկաւ Սիբիրահայ Օգնութեան Խաչի տեղւոյն մասնաճիւղի վարչութեան ատենադպիր Պ. Խորէն Սուքիասեան և քանի մը հակիրճ ու պարզ խօսքերով ներկայացուց առողջապահական, կրթական ու տնտեսական այխատանքները զոր այս օգտակար մարմինը կը կատարէ քանի մը տարիներէ իվեր ի նպաստ հայ կարօտ գաղթականներուն։ Անոր տեղեկատուութենէն պարզուեցաւ որ Սիբիրահայ Օգնութեան Խաչը իր նիւթական աջակցութիւնը բերած է բազմաթիւ կրթական ձեռնարկներու և յառաջիկայ տարի որոշած է յիսուն աշակերտ կամ ուսանող կարգացնել զանազան հաստատութիւններու մէջ։

Հետզհետէ խօսեցան Տօքթ. Ենիկ Կէրկէրեան և Վարդան Դէլորդեան։

Առաջինը, ժողովրդականօրէն գեղեցիկ ու հասկնալի եզանակով մը, ներկայացուց միջազգային Կարմիր Խաչի ընկերութիւնները, ծանրացաւ անոնց պարտականութիւններուն և օգտակարութեան վրայ և իր խօսքը վերջացուց բուռն ծափերու մէջ։

Պ. Վարդան Դէլորդեան, փոքրիկ յառաջաբանով մը գիտել տալէ յետոյ թէ բոլորս ճառախօս դարձեր ենք և ճառերով կը սնանինք, առանց գործ մը կարենալու կամ գործի մը մասին մտածելու, ճառ մըն ալ ինք խօսելով պարզեց Հայ Կարմիր Խաչերու, հայ լումաներով, կրթական առողջապահական և անհատական մարդին մէջ կատարած գործակոր աշխատանքին մասին ու վերջացուց յայտարարելով որ Օգնութեան Խաչի անդամները որ այսօր իրենց անդամավճարները տալով կը դոհանան, վաղը պիտի երթան Հայաստան հայ զինուորներու վէրքերը խնամելու համար։

Հանդէսին գեղարուեստական բաժինը բաւական հաճելի անցաւ։

Օր. Եղանտա Կիւլէնկեան գեղեցկօրէն արտասանելով Դանիէլ Վարուժանի «Հոգեւոր Երգ»ը։

Հանդէսը բացուելէն յետոյ «Մեր Հայրենիքդ»ով դեղեցկօրէն քառաձայն երգուած Պ. Մինաս Հազարեանի երգչախումբին կողմէ, բեմ եկաւ Սիբիրահայ Օգնութեան Խաչի տեղւոյն մասնաճիւղի վարչութեան ատենադպիր Պ. Խորէն Սուքիասեան և քանի մը հակիրճ ու պարզ խօսքերով ներկայացուց առողջապահական, կրթական ու տնտեսական այխատանքները զոր այս օգտակար մարմինը կը կատարէ քանի մը տարիներէ իվեր ի նպաստ հայ կարօտ գաղթականներուն։ Անոր տեղեկատուութենէն պարզուեցաւ որ Սիբիրահայ Օգնութեան Խաչը իր նիւթական աջակցութիւնը բերած է բազմաթիւ կրթական ձեռնարկներու և յառաջիկայ տարի որոշած է յիսուն աշակերտ կամ ուսանող կարգացնել զանազան հաստատութիւններու մէջ։

Հետզհետէ խօսեցան Տօքթ. Ենիկ Կէրկէրեան և Վարդան Դէլորդեան։

Առաջինը, ժողովրդականօրէն գեղեցիկ ու հասկնալի եզանակով մը, ներկայացուց միջազգային Կարմիր Խաչի ընկերութիւնները, ծանրացաւ անոնց պարտականութիւններուն և օգտակարութեան վրայ և իր խօսքը վերջացուց բուռն ծափերու մէջ։

Պ. Վարդան Դէլորդեան, փոքրիկ յառաջաբանով մը գիտել տալէ յետոյ թէ բոլորս ճառախօս դարձեր ենք և ճառերով կը սնանինք, առանց գործ մը կարենալու կամ գործի մը մասին մտածելու, ճառ մըն ալ ինք խօսելով պարզեց Հայ Կարմիր Խաչերու, հայ լումաներով, կրթական առողջապահական և անհատական մարդին մէջ կատարած գործակոր աշխատանքին մասին ու վերջացուց յայտարարելով որ Օգնութեան Խաչի անդամները որ այսօր իրենց անդամավճարները տալով կը դոհանան, վաղը պիտի երթան Հայաստան հայ զինուորներու վէրքերը խնամելու համար։

Հանդէսին գեղարուեստական բաժինը բաւական հաճելի անցաւ։

Օր. Եղանտա Կիւլէնկեան գեղեցկօրէն արտասանելով Դանիէլ

ՍՈՒԼԹԱՆ ՀԱՄԻՏ

ԹԻՒՐՔԻԱՆ Ի՞ՆՉ ՎԻՃԱԿԻ ՄԷՋ ԷՐ ՆԱԽ ՔԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Սուլթան Համիտ կը վախնայ իր դիրքէն

ԿՈՒԶԷ ՆՈՐ ՕՐԷՆՔ ՄՇԱԿԵԼ

ԵՐԿՐԻՆ ԱՄԷՆ ԿՈՂՄԸ ԲԱՐՈՅԱԼՔՈՒՄ

Երկու պաշտօնեաները այս պատասխաններն ու հարցումները թուղթի մը վրայ մաքուր կերպով գրելէ վերջ ստորագրած և յանձնած էին Սուլթան Համիտին։ Քահանան մեկնելէն վերջ թագաւորը հրաման տուաւ ստուգել այս մարդուն ինքնութիւնը։ Այս մասին թէ՝ Իզմիրի Միւթէսարֆութենէն և թէ ալ Գալատայ հայ Պատրիարքարանէն տեղեկութիւններ պահանջուեցան։

Բոլոր արձանագրութիւններն ու տեղեկանները պրպտուեցան, սակայն քահանային անունը ոչ մէկ տեղ չտեսնուեցաւ։ Հաստատուեցաւ որ ան Իզմիրցի չէ։ Անգլիական անդագրով մը ճամբորդելը անոր քաղաքական նպատակներու ծառայելի ցոյց կուտար։ Անպայման ենթադրուեցաւ որ ան անգլիական լրտես մըն է։

* * *

Այժմ կ'անցնիմ Սահմանադրութեան նախորդող յիշատակներուս։

Երկրին ներքին կացութիւնը այլեւս ամենակարճատեսաչքերէն անգամ չվրիպելու ատիճան աւրուած և խառնակուած էր, ախտերը այնքան շատ որ առժամեայ դեղեր և դարմաններ անկարող էին ազոքելու կացութիւնը։

Ապտիւլ Համիտ այս բոլորը շատ լաւ գիտէր, կը հասկնար և կը տեսնէր. գործերու օրէ օր աւելի գէշ ընթանալը օրին մէկը իր դահին և թագին ալ մնասելը կ'ենթադրէր եւ կը վախնար։ Այդ օրերուն Եւրոպայի մէջ հրատարակուող կայդ մը թերթերու մէջ լոյս տեսնող յօդուածներն ու քննադատութիւնները աւելի կը սատակացնէին Սուլթան Համիտի վախը։ Թիւրքայէն փախչելով Եգիպտոս և Եւրոպա կարգ մը անձնաւորութիւններու այդ երիտիներու մէջ հաւաքոյթները գուժարերը և ծրագիրներ պատրաստելը հետզհետէ կ'իմացուէր Համիտին։ Ռուսիոյ մէջ Տումայի կազմութիւնը և Գարսկասանի մէջ կառավարական վարչաձևին փոփոխութիւնը ուշադրութիւնը կը գրաւէր։

Ասոր վրայ Սուլթան Համիտ եւրոպական հիմնական օրէնքներէն չատերը թարգմանել տուաւ, անոնց թիւրքիոյ մէջ գործադրութեան կարելիութիւններու մասին մտածելու համար։ Մինչև անգամ, լաթիս համաձայն մասնաւոր յանձնախումբ կազմած էր՝ քննելու համար եւրոպական օրէնքները։

Համիտ կացութեան փափկութիւնը հասկցած էր և նոր վարչաձեւի կամ նոր հիմնական օրէնքի մը պատրաստութեամբ այնքան կը հետաքրքրուէր որ, վարչապետութեան Սաիտ փաշայի յանձնուելու պարագային, օր մը ինձի հեռաւեալը ըսաւ, հասկցնելու համար թէ վարչապետի փոփոխութիւնը կարեւոր խնդիր մը չէ։

— Ինչո՞ւս պէտք իմ Սաիտ փաշա, Ֆէրիտ փաշա. առնցէ՛ մէկը գացած է. միւսը եկած է, երբէք կարեւորութիւն չունի. թագաւորի մը համար կարեւորը երկրին շահերն են։ Եթէ այդ շահը հիմնական օրէնքի յայտարարութեան մէջ է, այն ալ կըլլայ, սակայն չեմ կրնար վճռել թէ՝ այդ կերպով թիւրքին շահերը կը պաշտպանուի՞ն, երկիրը կը յառաջդիմէ՞։

Թագաւորի այս խօսքերը իրականին մէջ անոր հիմնական օրէնքին կողմակից ըլլալու հետեւանքն էր թէ՝ այդ օրուան կացութեան պահանջքին հետեւանքով երկրի մէջ յառաջ եկած խառնակութիւնները վերջացնելու համար, չեմ գիտեր։ Անկարելի էր թագաւորի մտածումին խորը թափանցել։ Միայն սա գիտեմ թէ՝ երկիրը օրէ օր աւելի դէպի անդունդ կը յառաջանար և բուն գարմանման մասին մտածող երբէք չկար։

Կառավարութեան զիկը իրենց ձեռքերուն մէջ բռնողները հանդիսատեսներու պէս հեռու կը մնային և միայն օրերը անցնելու ետեւէ էին։ Երկիրը ամէն կողմէ կը յետադիմէր։ Ռուսէլին ձեռքէ կերթար. բանակը թշուառութեան մէջ էր։ Դալով մեր տնտեսական կացութեան, այն ալ բոլորովին ախուր պատկեր մը կը ներկայացնէր։ Հանրային պարտուց վարչութիւնը մեր բոլոր գլխաւոր հասոյթի աղբիւրները գրաւուած էր։ Բաբիալասիոնի փորձանքին երեսէն երկրի վաճառականութիւնը մեռած էր։ Ժողովուրդ երկրագործութեան և հողագործութեան մղելու աշխատողներ չկային։ Ծախքը հասոյթէն շատ աւելի բարձր էր։ Պիւտճէի անունին ոչ մէկ հասոյթ կար։ Առանց նկատի առնելու թէ օրքա՞ն հասոյթ կարելի է ապահովել, կը պատրաստուէին ծախքերը։ Տիրող տագնապը այլեւս անտանելի դարձած էր։ Երիտասարդութիւնը մարած էր բոլորովին ու իսը տգիտութիւն պարուրած երկիրը։ Միղներն ու միտքերը կամ ճնշման տակ էին և կամ ալ հազար տեսակ վտանգներու ենթարկուած անկիւն մը քաշուած էին։

Երկրի պայմանին մէջ կեդրոնացած կը մնային երկրի պետական եւայլ գործերը։ այս ձեւ արդիւնքն էր Սուլթան Համիտի առաջին Ա. քարտուղար Սաիտ փաշայի կարգադրութեանց։ Կարդ մը դէշ և անկարող, ոճրագործ և մեղաւոր մարդիկ կը վարէին երկրի ճակատագիրը։ Ամէն կողմ լրբութեան զօրաւոր ցնցում մը պատուած էր։ Անոնց բոլորն այ Սուլթան Համիտի գահին և անձին պաշտանութեան նուիրուած էին իբր թէ։

Սուլթան Համիտ իր մեծ հիանդութենէն վերջ, որ Գերմանիայէն նշաւոր բժիշկներ Պէրկմանի և պիրի բերելուն շնորհիւ ազատուած էր, այլեւ գործելու եռանդը չէր մնացած առաջուան պէս։ Ան կը վախնար որ նոր փոփոխութեամբը տակն ու վրայ պիտի ընէր երկիրը և նոր գործ պիտի բանար։ Կը մտածէր նաև թէ այդպէս լիազօրուած կառավարութիւն եթէ իր հրահանգներուն հակառակ գործէր ի՞նչ պիտի ըներ ինք։

Այս մտածումները կը պարտադրէին Սուլթան Համիտը որ զգուշանար կառ. ձեւին մէջ փոփոխութիւններ մտցնել։ (Շար.)

ՅԱԿՈԲ ՍՈԼԱԴԵԱՆ
ԱՐԱԳԻՆ ԵՂԻԱԶԱՐԵԱՆ
ամուսնացեալք
17 Մայիս 931 Պէյրութ

ՀԱՅ ԿԵԱՆՔ

ՀԱՅԸ ՕՏԱՐ ԱԿՆՈՑՈՎ

«Մէկաժամը տը Թէհրան»ի խմբագիր Պ. Ֆրանսուա Մալէք, որ Փրէսիս այցելեց Նոր Ջուլֆայ, իր տպաւորութիւններու կարգին կ'ըսէ.

«Դարձեալ չէ այցելել Սպահան առանց Ջուլֆան տեսնելու, վայր մը, որու բնակիչները բացառապէս Հայեր են, Աստնք սերունդն են այն հայերուն, զոր 1606 թուականին Շահ Աբբաս Մեծը գաղթեցուց Ռուսական Ջուլֆայէն։ Ջուլֆայի մէջ ան 13 եկեղեցիներ, որոնցմէ երեքը արեւսեան իսկական հրաշալիք են, ծածկուած շքեղ նկարչութեամբ, բոլորը պահուած նախանձի խնամքով եւ յատկապէս կ'ապացուցանէ որ Հայերը բարեկամութեամբ պահպանած են իրենց պատմական առանձնութիւնները։

«Իմ վրայ ամենէն աւելի տպաւորութիւն գործողը հայկական փոքրիկ թանգարանն է, որ կը գտնուի Առաջնորդարանի մէջ, ուր հրաշալով դիտեցի հայերէն լեզուով շատ արժէքաւոր հին ձեռագիրներ, գրաւիչ մանրանկարներ, ինչպէս եւ Շահ Աբբասի եւ անոր հետեւորդներու տուած ֆէրմանները»։

ՀԱՅՍՍԻՐԱԿԱՆ ՀՕԴՈՒԱԾ

Աթէնքի մեծ օրաթերթերէն «Փրօքսա»յի Ապրիլ 23ի թիւին մէջ, ծանօթ խմբագիր Ա. Փէթրիտի ընդարձակ յօդուած մը գրած է հայերու մասին։ Խօսելէ յետոյ հայ ժողովուրդի անցեալ կեանքի մասին, հեղինակ խմբագիրը դիտել կ'ուտայ թէ Ցունաստանի հայերուն մեծամասնութիւնը բաղաքացի եղած է եւ մեծապէս ուժ կուտայ հելլէն ազգաւորին։ Պ. Փէթրիտիս խօսելով հայ ժողովուրդի առուտրական ընդունակութիւններու մասին, վեր կը հանէ այն իրողութիւնը թէ Եւրոպայի եւ Ամերիկայի մէջ Հայերը մեծ դիրքեր գրաւած են։

«ՄԵԾԱՊԱՏԻՒ ՄՈՒՐԱՑԿԱՆՆԵՐ»Ը ՍԻՆԵՄՍՅԻ ՄԷՋ

Փարիզի «Հայ կեանք» պարբերաթերթէն կ'իմանանք որ, Ֆրանսայի մայրաքաղաքին մէջ կազմուած է հայկական խօսուն ֆիլմի «Լոյս» ընկերութիւնը, «Նովմ Ֆիլմ»ի հոմանաւորութեամբ եւ բեմադրիչ Պ. Զարեհ Պապիկեանի աջակցութեամբ։

Արուեստանոցն ու շարժանկարի մեքենաները պիտի տրամադրէ «Նովմ Ֆիլմ»ը, իսկ ժապաւէններու ծախսն ուղղեալները՝ «Լոյս» ընկերութիւնը։ Առաջին անգամ պիտի դարձուի հայկական խօսուն ֆիլմ մը՝ «Տրապիզոնցի Աբիսողոմ աղան», քաղուած Ե. Պարոնեանի «Մեծապատիւ Մուրացկանները» գործէն։

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ ՄԵԾ ՅՈՒՇԱՀԱՆԴԷՍ ՄԸ ՓԱՐԻԶԻ ՄԷՋ

Ֆրանսաբնակ հայ նկարիչ, արձանագործ, փորագրիչ, ճարտարապետ եւ առհասարակ զարդարուեստի զանազան ճիւղերուն մէջ գործող մեր բոլոր արուեստագէտներուն մասնակցութեամբ մեծ ցուցահանդէս մը պիտի սարքուի Սէվրի «Մամուէլ Մուրատ» վարժարանի սրահներուն մէջ, յառաջիկայ Յունիս ամսոյ տեւողութեան։ Ցուցահանդէսին բացումը տեղի պիտի ունենայ Մայիսի վերջերը։

Ցուցահանդէսի պատուակալ նախագահներն են՝ տիկ. Նոյեմի Գարամանեան եւ Պ. Գաբրիէլ Նորատունկեան։ Իսկ պատուոյ անդամներ՝ տէր եւ տիկ. Զարեհ պէյ Նուպար, Իշխան եւ Իշխանուհի երկայնաբազուկ Արղութեան, Պ. Գրիգոր Սինապեան, Տիկ. Լ. Նաֆիլեան, տէր եւ տիկ. Լեւոն Կիւմիւշկէրտան, Պ.Պ. Արմենակ Համբարձումեան, Արշակ Զօպանեան, Աւետիս Ահարոնեան, Տքթ. Գօլօլեան, Զատիկ Խանազատեան եւ Վահան Մալէզեան։

Վարուժանի «Հայէն Հաւար» քերթուածը, հանդիսատեսներուն ներքին տպաւորութիւնը։

Պ. Մինասի երգերուն հետ նրազախտաւորի՝ եղանակները հաճելի ընդորսը մը ստեղծեցին։

Հանդէսը փակուեցաւ ուշ ատեն երջանիկ տպաւորութեան մը մէջ։

ՏԵՂԱԿԱՆ ԼՈՒՐԵՐ

ՊՕՅՔՕԹԸ ՊԷՅՐՈՒԹԻ ՄԷՋ կամ Իտ

Զերբակալուած

ՊՕՅՔՕԹԻ ՍՏԵՂԾԱԾ ՈՂԲԱԼԻ ԿԱՑՈՒԹԻՒՆԸ

Յիսուն օրուայ պոյքօթը մեզ չի թոյլատրեր մեկնել կացութիւնը որ անփոփոխ կը մնայ։ Պոյքօթը կը տեւէ սկիզբի օրերուն պէս ու հաճրահաւէր հանգիստ դատապարտուած։

Ընկերութեան ուրուագրուած պաշտօնեաները միշտ գործ կը փնտռեն առանց գտնելու։ Կոմիտէի օգնութիւնը չէատոր բանուորներուն վերջացաւ, գրեթէ, դրամի չգոյութեան պատճառաւ։

«Լա Սիրի» կը գրէ որ «Պէյրութ Քլիպի» անդամները որոշած են գլեֆերակոնութեամբ լուսաւորուիլ 10ի դեմ 92 ձայնով։

Բազմաթիւ հասատութիւններ կը տրտնջան եղեֆերակոնութեան ջնջումով սեղծուած կացութեան դէմ։

Փոխադրութեան խնդիրն այլ բան տատոր վինակ մը չունի։ Ամէն օր ի վինակի չէ օրական 50 կամ 100 ս. դ. ծախսելու իմաստաւորի համար։

Անտարակոյս կացութիւնը կը ծանրանայ։

Ամն տեղափոխութեան անկարելիութեան պատճառաւ ամէն ինչ ասիճանաբար կ'անդամալուծուի։ Աշխատաւորները սիպուած են իրենց կեսօրի հաշր հաղարին մէջ առնել, ինչ որ գիրենէ յաւելեալ ծախքեր կը մղէ։ Հրազրավանատները կը խուսափին ամենափոքրիկ տեղափոխութենէ մը, իրենց ճանապարհը չմանգարելու համար։ Ուսանողները հիչ հիչ կը լքեն իրենց ուսումը տրուած ըլլալով իրենց տրամադրութեան տակ չունին փոխադրութեան միջոց։

Մէկ խօսքով, երբէք հաղարիս կացութիւնը այսքան ողբալի չէ եղած կ'ըսէ «Լա Սիրի»։

ՀԱՅԱՏԱՐՄՈՒԹԵԱՆ ԵՐԴՈՒՄ

Վախնալով որ երկպառակութիւններ կ'սեղծուին իր մէջ, կոմիտէն, հինգշաբթի օրուայ ժողովին յեռոյ իր անդամներուն հեռեւեալ երդումը ընել տուած է.

«Կ'երդուիմ Աստուծոյ առջեւ եւ պատոյս վրայ հաւատարիմ մնալ պոյքօթին մինչեւ որ բնակչութեան արդար պահանջները ճանչցուին ընկերութենէն օրէնքի սահմանին մէջ։»

ԿՕՄԻՏԷԻ ԺՈՂՈՎԸ

ՀԱՄԱՁԱՅՆՈՒԹԵԱՆ ԴԱԼՈՒ ՏՐԱՄԱԴԻՐ

Պոյքօթի կոմիտէի ներկայութեան բոլոր ենթակոմիտէներու եւ հինգ հարիւրէ աւելի անձերու ժողով մը գումարեց անցեալ հինգշաբթի իրիկուն, Պասպայի մէջ։

Կացութիւնը ուսումնասիրուեցաւ։ Լուծումը անհրաժեշտ կը տեսնուի, վասնզի տատր կը հրաժարին

ՆՈՐ ԴԱՒ ԷՋՄԻԱԾՆԻ ԴԷՄ

ԱԶԱՏ ԵԿԵՂԵՑԱԿԱՆՆԵՐԸ

ԻՐԵՆՑՄԷ ԸՆՏՐԵԼ Կ'ՈՒԶԵՆ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԸ

Հայասատանի կարգալոյծ եկեղեցականներ, որոնք իրենց «Ազատ եկեղեցի» թերթով այնքան հայնոյեցին Էջմիածնի, Մայր 30 թուականով կոչ մը հրատարակած են։

Հռոմի Պապը, կ'ըսէ կոչը, խորհրդային երկիրներու դեմ պատերազմ զգուելու կոչ բրաւ, խորհրդային երկիրներու բոլոր եկեղեցիներու պատերը բոլորներով հակահարուած հասցուցին «Հռոմի վամփիր Պապի արիւնուռուցս կոչերուն, միայն Հայոց եկեղեցի պես եպիսկոպոսներն էին որ բացարիկ լուութեամբ պատասխանեցին Պետրոս Առաքեալի փոխանորդին լրբենի զրպարտութեան։

Շեշտելի յեռոյ թէ Կաթողիկոսի Տեղակալը եւ Դեր. Խորհուրդը չեն մասնակցած խորհրդային տօներուն, Բենիկներու եւ Մեխեանցներու կոչը կը հրաւիրէ ժողովուրդը չընտրել այնպիսի պատգամաւորներ, որոնք ուժ տան Էջմիածնի եպիսկոպոսներուն, այլ ընտրուի կաթողիկոս մը որ հակայեղափոխական քլիպի վերածուած եկեղեցին դարձնէ աննենգ աջակից խորհրդային հայրենիքի իշխանութեան։

Կոչը կը կրէ «Հայասատանի եկեղեցական Եղբայրական Խորհուրդ» ստորագրութիւնը։

Արտասահմանեան թերթի մը համաձայն, պոլշեւիկներ մտադիր են Արսեն եպս. Ղազրենեանը կաթողիկոսական թեկնածու ներկայացնել...

Ս. ՆՇԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՈՂԻՄՊԻԱԿԱՆԸ

Կիրակի օր, Ռաս Պէյրութի Ֆրանսս. մարզադաշտին վրայ տեղի ունեցաւ Ս. Նշան Ազգ. վարժարանի տարեկան ոլիմպիականը, նախագահութեամբ կաթ. փոխանորդ Կարեան Սրբազանի։ Մնողներու եւ հետաքրքիրներու մեծ բազմութիւն մը ներկայ էր։ Կրկնուեցաւ նախորդ տարիներու յայտագիրը, սակայն դրժբախտաբար նուազ յաջողութեամբ։

Օրուան թագուհին՝ Տիկին Շալվարեան ի նպաստ վարժարանի նուիրեց 2500 ս. դ., իսկ պատուոյ օրիորդներ Հ. Իփէճեան 1000 եւ Ազիրեան 500 ս. դահեկան։

Այս առթիւ Պ. Պէտիկ Խնամեան, անցեալ տարի սկաուտական կազմակերպութեան համար իր հաւատած 600 ս. դահեկանը նուիրած է վարժարանին։

ՄԻՋԱԴԴԵՊ ՄԸ ԵՐԿՈՒ ՓԱՍՏԱԲԱՆՆԵՐՈՒՆ ՄԻՋԵՒ

Անցեալ շաբաթ օր, խառն դատարանի առջեւ միջադէպ մը ծագեցաւ երկու ծանօթ փաստաբաններու միջեւ։

Դատավարութեան ընթացքին Մեբբր Ալէխիս Քագէֆլիս, իր դէմ դատավարող փաստաբանին, Մեբբր Քամիլ Էսէհ հանդէպ ուեցաւ անպատշաճ վերաբերում մը եւ անոր ըսաւ. «Լռեցէ՛ք»։

Այս վերջինը, խնդրեց դատարանէն որ բարեճաշի դադրեցնել նիստը որ ինքն միջոց ունենայ իբրեւ մարդ զուրսը մարելու անձնական բնոյթ ունեցող այս միջադէպը։

Մերժումին վրայ Մեբբր Քագէֆլիսի որ իր պաշտօնական հրաւէրին մէջ տեսաւ սպառնալիք մը իր անձին հանդէպ, Մեբբր Քամիլ Էսէհ, զայրոյթով յայտնեց, ինչպէս ինքն կ'ըսէ, «չորիներու լեզու»ին դէմ ու դիտել տուաւ որ իր հաճառակորդը սովորաբար սեղծած է նման միջադէպեր ու սաստուած։

Գաւազանակիր մեբբ Պէհարա էլ խուրի, անմիջապէս պատասխան իմանալով, փորձեց հաշտեցնել երկու փաստաբաններ։

Նիստը յետաձգուեցաւ Մայիս32ին։

ՃԱՐԳԻԿ ՊԱՇՏՕՆԵԱՆ ԻՆՔԶԷՐ Կ'ԸՆԷ ԴՐԱՄԸ

Հայկոպի օրբուայի պաշտօնեաներեն Զէհի Ղէյվաթի, հրապարակուած գանձին մէջ հաւատուած ոսկիներեն, կ'որոշէ հարպիկ Մայոց մը խաղալ եւ իսկոյն կը ձեռնարկէ գործի։

Քանի մը օր առաջ, գիշերապան պաշտօնեան Զէհին էր, ընկերը խոր Ռուսի մէջ կը պառկէր։ Անդին։ Կես գիշերեն վերջ Զէհիի ընկերը կ'արթնցայ ահ ու դողի ձայնեներեն եւ կը տեսնէ որ ընկերը գեղին ինկած կը խրկայ արիւնուայ վիճակի մէջ։ Կը վերցնէ զայն եւ կ'ուզէ անհամբեր հասկնալ եղելութիւնը։

Զէհի հազիւ լսելի ձայնով մը պատասխանելով կ'ըսէ.

«Քանի մը համբորդներ յարձակեցան վրաս, զիս ծեծեցին ու վիրաւորեցին եւ գանձին մէջ գտնուած դրամն ալ կողոպտելով հեռացան»։

Իսկոյն յուր տուեցաւ ոստիկանութեան եւ սկսան հարցաքննութիւններու։ Դիտերապանները յայտարարեցին որ ոչ ոք չի անցած ճամբէն կեռ գիշերեն վերջ։ Հարցաքննիչ դատաւորը կասկածեցաւ եւ հնարիւն կատարելով գտաւ որ զողցած 800 ոսկին հոն սենեակի մէջ թաղուած է։ Խաղը երեւան կ'ելլէ եւ կը հասկցուի որ Զէհի Ղէյվաթի իմիզիմբ վիրաւորուած է 800 ոսկիին տիրանալու համար։

Այժմ Զէհի Ղէյվաթի վերերը կը դարմանուին բանտի մէջ....

ՏՕՆԱՎԱՃԱՌ ՄԸ ՌԱՃՈՒԻ ՄԷՋ

Ռաճուի (Քիրս Տաղ) կայանեն կը հաղորդուի թէ սեղոնում է տօնավաճառ մը որ տեղի պիտի ունենայ ամեն երկուշաբթի։

ԱՆՁՐԵՒ ՄԱՑԻՍԻ ՄԷՋ

Անձրեւ Մայիսի մէջ, անձրեւ Մայիս 15ին ու ի՞նչ անձրեւ։

Անցեալ գիշեր փողոցներ նորեն գետերու վերածուեցան։ կոյուղիներու ասիսանեմբ այս պատճառաւ նորեն ուշ պիտի վերջանայ։

Նոյն իսկ երկրագործութիւնը որ միշտ կը տառապի երաշտեն, կը տրտնջայ անձրեւի առատութեան դէմ։ Այս անձրեւներ, մասնաւորաբար Գէհրայի դաշտին մէջ վնասակար են արմտիքներուն համար որոնք հնձուելու պատրաստ են։ Միայն ասնանալին մշակութիւններ տօնի սէջ են։

ՊԱՏՈՒԱՆՇԱՆ ՄԱՀԷՆ ՎԵՐՋ

Հարցաքննիչ դատաւոր Պ.Տէքանկրլ, Թրիբոլիի իր հարցաքննութիւններն աւարտած թղթածարար լղած է դատական գեղագոյն խորհուրդին, ուր պիտի դատուի այս կարեւոր խնդիրը։

Անցած շաբաթ օր, հանրապետութեան նախագահը պատուանշան տնորհեց Թրիբոլիի վերջին դէպքերու ընթացքին սպանեալ Բհեն Աբրի անունը ժանտարմային։

ԻՐԵՐ ՈՃԻՐ ՄԷԿ ՕՐՈՒԱՆ ՄԷՋ

Ձրմեյզի թաղեն Միլէյման Տաւուս Մուրաճի անուն մարդ մը Պուրոս Վասիլ անուն դացի մը ուներ։ Ընճանիքներու միջեւ միշտ վէճ ու ագմուկ անպակաս կ'ելլար։ Առջի օր անոնց միջեւ տեղի ունեցած վէճի մը վրայ, ամուսինները Միլէյման եւ Պուրոս վազեցին՝ իրենց ձեռքերուն մէջ զենիթ բռնած։

Կռիւ մը սկսաւ անոնց միջեւ եւ տուսով զենիթները պատռուեցան իրար վրայ։ Միլէյման սուրենին վիրաւորուեցաւ։ Իսկ ոստիկաններ հասնելով Պուրոսը ձերբակալեցին եւ բանտ առաջնորդեցին։

Երկրորդ ոճիրը տեղի ունեցաւ Հարանի գիւղին մէջ։ Գիւղի հովիւները, ոչխարի մը պատճառաւ բուռը կռիւի բռնուեցան եւ վերջապէս միջամտեցին հովիւ մը ծանրապէս վիրաւորուեցաւ եւ մեռաւ հիչ վերջ։

Երրորդ ոճիրը Պէյրութի Զէյթունի թաղին մէջ։ Քսան տարեկան երիտասարդ կին մը ամուսնալուծուած էր իր ամուսինեն եւ իր պզտիկ զաւակին հետ մնացած էր դուրս։ Կինը բաստիպուած սրճարանի մը մէջ որպէս խոհարարուհի կ'ապրեր։ Ամուսնոյն ազգականները փոխանակ օգնելու դժբախտ կնոջ, պզտիկ զաւակը առին ձեռքեն։ Խեղճ կինը շատ յուզուեցաւ եւ յուսահատեցաւ ու իմիզինը ծով նետեց անձնասպան ըլլալու համար։ Սակայն շուտով մարդիկ տեսան եւ զայն դուրս հանեցին դեռ չմեռած։

ՀԵՐՔՈՒՄ

Ն. Ս. Օծութիւնը Տ.Տ. Սահակ Բ. եւ աթոռակից Բարգէն Ա.ի Հայկական Պէյրութ Ճամբորդութեան պատուն, 'ի Անդր-Նահր՝ եռագոյն դրօշի պատուիրը՝ Հնչակեան երիտասարդներու վրայ նետուած է։

Այսու կուգանք պաշտօնական մարմիններու եւ յարգոյ հայ հասարակութեան ուշադրութիւնը հրաւիրել եւ ՀԵՐՔԵԼ Հնչակեան կուսակցութեան վերագրուած այս դիտումնաւոր շահատակութիւնը որ ըստ քմահաճոյքի անգոյն ու անողնայար «Լիբանան» թերթի այժմու խմբագիր մի ոմն Մ. Ազազարեանի կողմէ հանրութեան ներկայացուած է՝ «Լիբանան»ի թիւ 557ի մէջ։

Ս. Դ. Հ. ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹԵԱՆ «Փոքր-Հայք» Մ.ճիւղի ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

25 Մայիս 931

ՇՆՈՐՀԱՒՈՐԱԿԱՆ ՀԵՌԱԳԻՐ

Երեսփոխանական ժողովի նախագահ տէր Մուհամմէտ Ճիւր օրնորհաւորական հեռագիր մը ղրկեց Ցռանսայի նոր նախագահ Պ. Տումէրիզ եւ յանուն Լիբանանի երեսփոխանութեան հաւատարմութիւն յայտնեց։ Շեյխ ճիւրի հեռագիրը կը վերջանար Ֆրանսայի մեծութեան եւ յաղթութեան մաղթանքներով։

ԿԸ ՓՆՏՌՈՒԻ Ն

Բնիկ Կեսարիոյ Պալակեան գիւղեն Ցովակիմ Տեսվէրեանի ցոյցներ՝ Աւտաշեն, Լեւոն, Խորէն, Բարունակ եւ Գրիգոր, որոնք պատերազմի միջոցին տարագրուած են.

Իրենց անդրանիկ եղբայրը, Ամերիկայեն եկած է եւ կը փնտռէ խոստանալով նիւթական նուէր անոնց՝ որոնք նեղրիս տեղեկութիւններ կուտան։

Իմացնել Պ. Վ. Տեսվէրեանի, 491 նամակատուփի միջոցաւ, Պէյրութ։

ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆ ԿԻԼԻԿԻՈՅ, ԱՆԹԻԼԻԱՍ

ԵՊԻՍԿՈՊՈՍԿ ՁԵՌՆԱԴՐՈՒԹԻՒՆ

Ն. Ս. Օծութիւն Տ. Տ. Սահակ Բ. Կաթողիկոսի հայրական հաճութեամբ Դրպրեվանքիս Վերատեսուչ Դեր. Տ. Շահէ Ծ. Վարդապետ Գասպարեան պիտի կոչուի Եպիսկոպոսութեան բարձր աստիճանին։

Ձեռնադրութիւնը պիտի կատարէ Աթոռակից Շնորհազարդ Տ. Բարգէն Ս. Կաթողիկոս, Մայիս 24, կիրակի, Հոգեգալստեան Տօնին առաւօտեան, Անթիլիասի Կաթողիկոսարանին եկեղեցւոյն մէջ։

Հանդէսը պիտի սկսի առաւօտեան մօտ 8.30-ին։

Այս առիթով բարեպաշտ ժողովուրդին Անթիլիաս երթեւեկը դիւրացնելու և միանգամայն հաճելի ընծայելու համար մասնաւոր կարգադրութիւն եղած է երկաթուղիի Տնօրէնութեան հետ, այնպէս որ Մայիս 24 կիրակի առաւօտեան մօտ 6.30-էն սկսեալ, մօտ մը կառախումբ մը պիտի մեկնի Պէյրութի Նաւահանգիստի Կայարանէն դէպի Անթիլիաս։

Դուրսէն հիւրեր ներկայ պիտի ըլլան այս հոգեւոր հանդէսին։ ասոր համար խնամքով կը յանձնարարուի մեր եկեղեցւոյ Սիրելի ժողովուրդին որպէսզի օրինակելի կերպով նախանձախնդիր ըլլան ԿԱՐԳԱՊԱՀՈՒԹԵԱՆ և յարգեն սրբավայրին պատկառանքը։

ՈՒՇԱԴՐՈՒԹԻՒՆ.

Ժողովուրդը այս անգամ չատ զոհ պիտի մնայ եթէ երկաթուղիով գայ Անթիլիաս որովհետեւ Կարգադիր Ծանձնախումբի կողմէն կանխօրօք, զեղչեալ գնով երթեւեկի տոմսակներ ապահովուած են, ինչ որ դիւրութիւն և խնայողութիւն է միանգամայն։

1931 Մայիս 16. ԿՆԻՌ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱՐԱՆԻ
ԱԹԻԼԻԱՍ

ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱԿԻՑԼՈՒԹԻՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒՄ, ԱՐՏԱԾՈՒՄ ԵՒ ԹՐԱՆԶԻԹ

Ի գիտութիւն յարգոյ վաճառականներուն պատիւ ունինք յայտարարելու թէ մօտ հինգ տարիներու փորձառութեամբ տեղեակ ըլլալով ամէն տեսակ մաքսային գործողութեանց գաղտնիքներուն, պատրաստ ենք ամէն կարգի ապրանքներու ներածման, արտածման և թրանզիթի գործողութիւնները կատարել ամենէն խղճամիտ և նպաստաւոր պայմաններով, և կը փափաքինք որ մեր յարգելի հայրենակիցները, առանց այլ և այլ նախապայմաններ տարուելու մէկ անգամ միայն փորձեն մեր գործունէութիւնը իրենց ի չար։

ՄԵՐ ԿԵՆԴՐՈՆՆԵՐՆ ԵՆ՝

Տիար Հաճի Եղիազար Փաթաթեանի վաճառատունը Ալէնպի փողոց
» Մամբրէ Հիսարեանի » Սուգ Պէզիրկիա
Դեղարան Խաղաղութիւն Վէյկան փողոց

ԳԱԲՐԻԷԼ ԱՁԱՊԱՇԵԱՆ Մ. Ց. ՊՕՂՈՍԵԱՆ

ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ
ԱՄԷՆ ԿԱՐԳԻ ԳՈՐԾԵՐՈՒՀԱՄԱՐ
ԱՄԷՆ ԼԵԶՈՒՆԵՐՈՎ
Հայերէն, Ֆրանսերէն եւ Արաբերէն
ԴԻՄԵՑԷՔ
"ԱԶԴԱԿ,,Ի
ՏՊԱՐԱՆԸ
ՆՈՐ ՄԵՔԵՆԱՆԵՐ ԵՒ ՏԱՌԵՐ

Անգուէին, պահ մը վերանայէ վերջ Աստուածաշունչին ընթերցումը երկրի վրայ իջած էր։

Նշմարած էր որ Ժան Սէրէս ծոած էր դէպի Քրլոտ։ Երիտասարդին դիմագծին վրայ անբացատրելի վրդովում մը կարդացած էր։ Տեսած էր որ անոր շրթունքները կ'արտասանէին բառեր որ նկարչութեան արուեստին բոլորովին օտար ըլլալու էին։

Այն ատեն, գիտակ իր պաշտօնին, որոշելով իր ներկայութիւնը զգացնել անխոնջ աղջկան որ թոյլ կուտար նկարիչ այդ յակոտը սիրային խօսակցութիւններու մտնելու, Միսս Քլարք մէկէնչսէկ զոցած էր Աստուածաշունչը, ինչ որ պայթիւնի նմանող աղմուկ մը հանած էր։

Պառաւ օրիորդը տեսաւ որ ուզած արդիւնքը ձեռք բերած էր։ Քլոտ Ժանէն դառնալով՝ ընկղմած էր իր աշխատութեան մէջ։

Երիտասարդն ալ՝ միւս կողմէ՝ կարծես իր ուշադրութիւնը դարցուց օրինակին և նկարակալին վրայ զբրուած թուղթին միայն։

Մատիտը ձեռքը՝ թեք երկարեց մէկ աչքը գոցելով և օրինակին համեմատութիւններն առնելով։

Սակայն ասիկա խաղ մըն էր՝ Միսս Քլարքի անվրստահութիւնը քնացնելու համար։ Ժան իր թուղթը սեղմելով՝ ակառներուն մէջէն, առանց շրթունքը շարժելու, սակայն իր աղուոր դրացուհիէն լսուելու չափ բարձր ձայնով, կը մրմռար։

— Օր. Քլոտ... այս պարահանդէսին պիտի գաք ... պէ՛տք է...

«Վստահութիւն ունեցէք իմ վրաս։ Պիտի օգնեմ ձեզի՝ որ մէկ գիշեր փախչիք ձեր բանտէն...

«Միսս Քլարք և ձեր ծնողքը բանէ մը տեղեկութիւն չեն ունենար...։

Ժան Սէրէս չէր գիմանար այլեւս։ Երբ կը խորհէր թէ Քլոտ իր քով կը գտնուէր ժամէ մը ի վեր, երբ կը լսէր անոր չնչառութիւնը, երբ ըմբոշխնէր անոր բուրումը... և կը տեսնէր թէ իրեն արգիլուած է անոր նայիլ, հեռը խօսիլ... երթալ խեղդել Միսս Քլարքը կոկորդէն։

Եկաւ այն տնակը ուր աշակերտները քանի մը վայրկեան հանգստի իրաւունք ունէին։

Լքուեցան նկարակալներն ու աթոռակները։ Հոսհոսն խումբեր կազմուեցան։

Աշխատանոցին ու քովի սրահներուն մէջ տիրող իրարանցումին չնորհիւ՝ Ժան համարձակութիւն առաւ Քլոտի քով երթալու։

Հրամայական պահանջ մը ունէր լսելու այդ ձայնը որ իրեն համար քաղցր երաժշտութեան մը կը նմանէր լաւագոյնս դիտելու այդ դէմքը զոր կիսովին տեսած էր Արէնի իրիկուն, պատշգամին մթութեան մէջ, վարդերուն շարքերուն մէջ...։

Գնաց սեղմեց Քլոտի ձեռքը։ Ցետոյ բանաձեւելով հարցուց մը որ քանի մը օրէ ի վեր լեզուին ծայրն էր, հարցուց.

— Օրիո՛րդ, առաջիկայ հինգշաբթի մեզի հետ պիտի ըլլա՞ք...։

Քլոտ դէպի Ժան բարձրացուց իր գեղեցիկ և խոր աչքերուն ակնարկը։

— Առաջիկայ հինգշաբթի՞, կրկնեց, առանց հասկընալու։

— Հինգշաբթի օր է որ Թապարէնի մէջ պիտի տրուի օրինակներու պարահանդէսը, ինչպէս կ'ըլլայ ամէն տարի, ճչաց Ժան Սէրէս։

«Սովորութիւնէ որ Դեղարուեստից Ակադեմիային բոլոր աշակերտները ներկայ կ'ըլլան հոն։

ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՀԵՌԱԳԻՐՆԵՐ

ԴՍԻԱԴՐՈՒԹԻՒՆ ՄԵՔՍԻԿՈՅԻ ՄԷՋ

Հանրապետութեան նախագահ պրն. Օրթից Ռիւպիսի գէմ սարքուած դաւադրութեան հետևանքով պրն. Բուպրէրա նախկին երևելի կան նախարար, ձերբակալուեցաւ:

ԳԱՂԹՎԱՅԻՆԵՐՈՒ ՑՈՒՑԱՀԱՆԴԷՍԻՆ ՄԷՋ

Փարիզ՝— Միայնակ Նահանգներու գաղթավայրերու ցուցահանդէսին մէջ պիտի բացուի ամսոյս 26ին: Թոքիոյ և Բամէրունի բաւիոնը բացուեցաւ Մայիս 15ին:

ՊՐՆ. ՏՈՒՄԷՌԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆԸ

Փարիզ՝— Բոլոր թերթերը գովասանքը կընէին նոր նախագահին որ ամէն արժանիք ունէր Էլիզէ նստելու համար: Բայց թերթերը կը ձաղկեն պայմանները որոնց մէջ կատարուեցաւ ընտրութիւնը: Ամբողջ մամուլը կ'ընդգծէ որ ընտրութիւնը ոչ մէկ փոփոխութիւն չի բերեր Ֆրանսայի արտաքին քաղաքականութեան մէջ որ, կը գրէ մասնաւորապէս պրն. Հէրիօ, պիտի շարունակէ փնտռել ուժերու հակամարտութեան աեղ, իրաւունքներու հակա շռութիւնը:

Կառավարութեան շնորհաւորութիւններուն պատասխանելով, պրն. Տումէռ յայտարարեց. «Շնորհակալութիւն յայտնելով խորհրդարանին, ինծի ըրած պատիւին համար, կը կարծեմ իր թարգմանը ըլլայ, յայտարարելով որ Ֆրանսա կ'ուզէ հաւատարիմ մնալ խաղաղ քաղաքականութեան որուն հետևած է և զոր միշտ հաստատեր են երկու ժողովուրդները:»

Բուէարկութեան արդիւնքէն յետոյ պրն. Պրիան մամուլին յայտնեց հրաժարելու նախարարաց խորհուրդէն որ ժողով պիտի գումարէր այս առաւօտ:

ՅԵՂԱՓՈԽՈՒԹԻՒՆԸ ՍՊԱՆԻՈՅ ՄԷՋ

Մատրիտ՝— Ընդհ. կացութիւնը շատ լուրջ է: Մատրիտի օրինակին կը հետևին բոլոր նահանգները ուր կը կատարուին ամենաողբալի ծայրայեղութիւնները:

Ցիսուսեանները մեծաւորը որ ինքզինքը Մատրիտի իր հաստատութեան պատուհանէն վար նետած էր ազատելու համար հրդեհէն, ստացած վերքերուն հետևանքով մեռաւ:

Ազգային դրամատան կառավարիչը ինչպէս նաև մասնաւոր դրամատուներու տնօրէնները հանրապետութեան նախագահին մօտ հաւաքուելով զան վստահեցուցին որ պատրաստ են ամէն զոհողութիւն ընելու երկիրը փրկելու համար:

Կառավարութիւնը հրահանգեց գրաւել Նիֆոնս Ժ. Գի ստացուածքները:

ԵԳԻՊՏԱԿԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ ԽԱՂԱՂ ՁԵՆ ԸՆԹԱՆԱՐ

Գահիրէ՝— Կառավարութիւնը կը յայտարարէ թէ՝ ընտրողներու հաշուառութիւնը վար չէ նախորդ ընտրութիւններու հաշուառութենէն:

Բաւական լուրջ խլրտումներ ծագեցան Գահիրէի կարգ մը արաբական թաղերու մէջ: Հնարաւոր հաղորդակցութիւնները քաղաքին մէջ գրեթէ անկարելի են:

ՊՐՆ. ՊՐԻԱՆ ԿԸ ՅԱՑՏՆԷ ԻՐ ԲՈՐԹՖԷՕՅԸ

Փարիզ՝— Պրն. Պրիան իր Բորթֆէօյը դրաւ կառավարութեան պետին և վարչապետին տրամադրութեան ներքև: Ան ընդունեց այսուամենայնիւ, խորհուրդի միաձայն փափաքին վրայ, երթալ Ժընև, Նախագահելու հանրապետական միութեան կոմիտէին:

ՊՐՆ. ՏՈՒՄԷՌ ԱՆԾԱՆՕԹ ԶԻՆՈՒՈՐԻՆ ՎՐԱՑ

Փարիզ՝— Պրն. Տումէռի առաջին գործը եղաւ այցելել անծանօթ զինուորին գերեզմանը:

ԿԱՆՏԻ ԵՒ ԿԼՈՐ ՍԵՂԱՆԸ

Սիմլա՝— Քաղաքական շրջանակները կը նկատեն թէ Կանտիի մասնակցութիւնը Կլոր Սեղանի ժողովին, ապահովուած է:

Մահաթմա Սիմլայի մէջ խիստ ծանրաբեռնուած ծրագիր մը պիտի ունենայ: Պէտք տեսակցի ներքին նախարարին հետ, Կանտի Իրուին համաձայնութեամբ ձեռք բերուած արդիւնքին շուրջ:

Պիտի շարունակէ իր խօս սկցութիւնները կուսակցապետի ներուն, մասնաւորաբար Սրը Սափրուի և պրն. Թայաքարհետ ներկա կացութեան շուրջ:

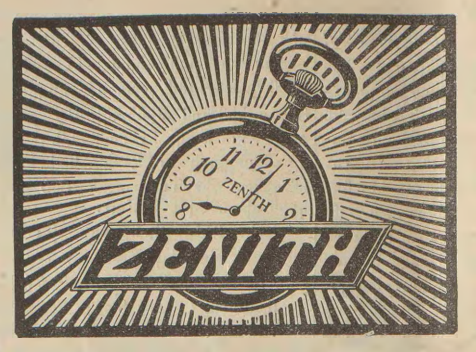

« Time is money »

Ժամանակը ոսկի է

ԶԷՆԻԹ ԺԱՄԱՑՈՅՑԸ ՇՆՈՐՀԻ ԻՐ ԱՄԵՆԱՃՇԳՐՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՃՇԴԱՊԱՇՈՒԹԵԱՆ

անզուգական յատկութիւններուն ձեզի դրամ կը տանեցնէ առանց դժուարութեան, կարելիութիւն տալով խնայելու ձեր ոսկեներն անգամ:

Ունինք ժամացոյցներու ամբողջ շարք, ոսկի, արծաթ թէ նիքել, կիներու եւ այրերու համար:

Կ'ԱՊԱՀՈՎՈՒԻՆ ՆԱԵՒ ԲՈԼՈՐ ՆՈՐՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ՝ ԱՄԵՆԱՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ.

Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ **ԹՈՔԱՏՈՒՐ ՇԱՀԻՆ** (*Ֆօշ փողոց*)

Վաճառատուն՝ Վէյկան փողոց, քաղաքապետարանի դռան կից:

ԵԹԷ ԿՈՒԶԷՔ ՈՒՆԵՆԱԼ

ԱՄԵՆԱԼՍԻԱԳՈՅՆ

ՔՕԼՈՄՊԻԱ

Columbia

Columbia Records — MAGIC NOTES

ՖՈՆՈԿՐԱՖՆԵՐ ԵՒ ԲԼԱՔՆԵՐ

ԴԻՄԵՑԷՔ

ՔՕԼՈՄՊԻԱՅԻ ԳՈՐԾԱԿԱԼՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐ ԽԱՆՈՒԹԸ

ԱԼԷՆՊԻ ՓՈՂՈՑԻՆ ՎՐԱՑ
որ կ'ընէ մեծ Զեղջ եւ վճարումի դիւրութիւններ. հայկական և թրքական ամենավերջին նորութիւնները
ՄԻՄԻԱՑՆ
հոն կը գտնուին:

ՏՔԹ. Մ. Ս. ՏԱՔԷՍԵԱՆ

Նախկին ներքին բժիշկ ԹԱՂԱՊԵՏ. ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ
Այժմ Մայրաքաղաքի բժիշկ St. ELIE ՀԻՒԱՆԴԱՆՈՑԻՆ

ԸՆԴՈՒՆԵԼՈՒԹԵԱՆ ԺԱՄԵՐ
ՆԱԽԸՆՏՐԵՑԷՔ ՄԱՆՈՒԱՐԴԻՆ ԻՐ ԲԺԻՇԿԻ ՄԷՋ

Ամեն օր (Կէսօրէ առաջ 10—12 / Կէսօրէ վերջ 1 — 3)

ՄՆԹ.— Հինգշաբթի եւ շաբաթ կէսօրէն վերջ՝ ազատ

Ճիւանդներուն ձրի:

Կեանքի սղութեան դէմ!

այլեւս ոչ ներկայացում ոչ նուագահանդէս նուագը ձեր տան մէջ

ՕՏԷՕՆ

Սկաւառակի եւ ֆօնոֆ այս յայտնի մարքան ձեզ կը մատուցէ քիչ դրամով ամէն գիշեր ընտիր նուագ լսելու հանոյքը:

Գնեցէք **ՕՏԷՕՆ** *ֆօնօ մը*

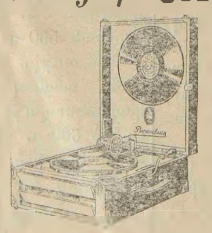

որմէ անկասկած պիտի հմայուիք եւ շնորհիւ այս հռչակաւոր մարքայի սկաւառակներուն շարունակական ժամանման, կը բնաք ամէն իրիկուն, Ձեր տուներուն մէջ վայելել ամենամեծ նուագահանդէսները եւ նուագները, իրենց վերջին ստեղծագործութիւններով:

Այլեւս ոչ ներկայացում եւ ոչ ալ նուագահանդէս. այդ բոլորը ունենալ ձեր տան մէջ միակ միջոցն է կեանքի սղութեան դէմ իսկապէս գանելու:

Կ'ԱՊԱՀՈՎՈՒԻՆ ՆԱԵՒ ԲՈԼՈՐ ՆՈՐՈՂՈՒԹԻՒՆՆԵՐԸ՝ ԱՄԵՆԱՆՊԱՍՏԱՒՈՐ ՊԱՅՄԱՆՆԵՐՈՎ.

Ընդհ. ներկայացուցիչ՝ **ԹՈՔԱՏՈՒՐ ՇԱՀԻՆ** (*Ֆօշ փողոց*)

Վաճառատուն՝ Վէյկան փողոց, քաղաքապետարանի դռան կից:

ԶՈՒԱՐԹ ՍԻՒՆԱԿ

Դատաւորը՝— Ըսէ՝ նախ, ինչո՞ւ զողցար այս հին կօշիկները:

Ամբաստանեալը՝— Որովհետև նոր կի կարծէի:

—

ԴԱՍԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

Հրէական դպրոցի մը մէջ, ուսուցիչ մը կը հարցնէ թէ՝ ինչո՞ւ Եփրայեցիք, անապատին մէջ, ոսկեայ հորթ մը շինեցին: Փոքրիկ Եանքէլը ձեռք կը վերցնէ:

— Պատասխանէ Նայիմեան քէ՛ր:

— Որովհետև բաւականաչափ ոսկի չունէին եղ մը շինելու համար՝ այգ իսկ պատճառաւ, ստիպուեցան հորթ մը շինել:

—

Ծաղկավաճառ մը, անցորդ մը կեցնելով կ'ըսէ:

— Պարո՛ն, գեղեցիկ ծաղկէ փունջ մը չե՞ս ուզեր գնել սիրուհիդ համար:

— Անցորդը՝— Սիրուհի չունի՛մ:

Ծաղկավաճառը՝— ուրեմն սա ծաղիկը գնէ, կնկանդ տար:

Անցորդը՝— կը սխալիք. ամուսնացած չեմ:

Խաղկիճ՝— Օ՜.. այդպէ՞ս, անանկ է նէ սա վարդեփունջը գնէ. և ինքզինքդ շնորհաւորէ, բախտաւոր ըլլալուդ համար...:

—

Երիտասարդը՝— Կը փափաքիմ հետդ միասին ձեր տունը դալ:

Օրիորդը՝— Այդ անկարելի է:

Երիտասարդը՝— Ի՞նչու կը հակառակիք, երբ այնքան փափաք ունիմ ձեր տունի տեսնելու:

Օրիորդը՝— Լա՛ւ, մեր տան պատկերը ունիմ, գաղը կը բերեմ, ուզածիդ չափ տես՝...:

Կարդացէ՛ք և Տարածեցէ՛ք « ԱԶԴԱԿ » ը

ՍԱԿԱՐԱՆ ՊԷՏՐՈՒԹԻ
15 ՄԱՅԻՍ 1931

	Սուրիկ
Եգիպտ. Ցգիպտոս.	635,50
Ստրլինկ. »	619,50
Տօլար »	27
Թրքական »	59,50
Պանք Օսթրիան	150
Իտալական Լիր 100	660
Ցունական. Տրախմի 100	160
Անգլկ. ոսկի	620
Ֆրանս. »	481
Օսմանն. »	557
Արծաթ մէջիտ	33

Գրչտի Ֆնտ. Ա. 22 00
» » Բ. 12 75
» » Գ. 11 75

ՄէՖՏերեան եղբարք Բրի. Ֆօտ
Թէլէֆօն՝ 5-19

ՕԹԷԼ

ԶԱՀԼԷ — **ԼԻՒՔՍ** — ԶԱՀԼԷ

— ՏԷՐ ԵՒ ՏՕՐԷՆ՝ Գ. ՊԱՐՏԻԶՊԱՆԵԱՆ —

Կեդրոնական ամենագեղեցիկ գիրքի վճռայ, բոլորովին նոր կահաւորում
Մարուր եւ անթերի սպասարկութիւն ու դիւրամատչելի գին
Արեւելեան եւ եւրոպական համեղ նաշ
Ընտանիքներու համար մասնաւոր դիւրութիւն

Մեր նշանաբանն է՝
1.— *Մաքրութիւն*
2.— *Մաքրութիւն*
3.— *Մաքրութիւն*

ԶԱՀԼԷ — ԶԱՀԼԷ

ՊԱՆԴՈԿ ԼԻԲԱՆԱՆ

- ԶԱՀԼԷ -

Հայկական միակ պանդոկը Զահլէի մէջ

ՄԱՔՈՒՐ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ ԵՒ ՀԱՄԵՂ ՃԱՇ
ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ ԱՆԿՈՂԻՆՆԵՐԸ ԿԷՍ ԳԻՆ
ՏՈՒՆ ՎԱՐՁԵԼ ՈՒԶՈՂՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆ
Տէր եւ տնօրէն՝ Ե. Ե. ՅՈՎԱԿԻՄԵԱՆ

ԾԽԵՑԷՔ ՄԻ ՄԻԱՅՆ

"ՎԷԶԻՐ" ՍԻԿԱՐԷԹՆԵՐԸ

ՈՐՈՆՔ ԸՆՏԻՐ ԵՒ ՀՈՏԱՒԷՏ ԾԽԱԽՈՏԷ ՊԱՏՐԱՍՏՈՒԱԾ ԵՆ

ԾԽԵՑԷՔ ճաեւ ՄԱԹՌՍԵԱՆՏԱՆ

ՍԱՄՍՈՆ ԵՒ ՍԱՄՍՈՆ ՍԷՐԹ ՍԻԿԱՐԷԹՆԵՐԸ
ԵԹԷ ԻՍԿԱՊԷՍ ԿՈՒԶԷՔ ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ԱՌՈՂՋԱՐԱՐ
ԾԽԱԽՈՏ ԳՈՐԾԱԾԵԼ

ԱԶԴ

ՍՕՏԵՐՍ ՍԿՍՈՂ ԴԱՍԱՒՈՐ ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

ԱՒՏՐԻԱԿԱՆ (25rդ) կը սկսի 19 Մայիսին 94,000 թիւ, որուն մէջ կէսը կը տանի:
Շահիլ կարելի եղած ամենաբարձր գումարն է՝
800,000 տիրն, այսմբոն տուրջ **3,000,000 ՖՐՔ.**
Տոմսերը կ'արժեն՝ ամբողջ՝ 10 ս. լ. (լման), 5 ս. լ. (կէս), 250 ս. դոն. (քառորդ) եւ 125 ս. դոն. (ութերորդ):

ՁԵՒՈՒԼՕՎԱԿ (25rդ) կը սկսի 16 Յունիսին. 100,000 թիւ, որուն մէջ կէսը կը տանի:
Շահիլ կարելի եղած ամենէն բարձր գումարն է՝
2500000 գուրօն, այսինքն տուրջ **2000000 ՖՐՔ.**
Տոմսերը կ'արժեն՝ ամբողջ՝ 600 ս դոն. (լման), 300 ս դոն. (կէս), 150 ս. դոն. (քառորդ) եւ 75 ս. դոն (ութերորդ):

ԵՒՈՒԿՈՎԱԿ (Սերդ) (26rդ) կը սկսի՝ 20 Յունիսին. 200,000 տոմսակ, որուն 100,000ը կը տանի:
Շահիլ կարելի եղած ամենէն բարձր գումարն է՝
4200000 Տինար, այսինքն տուրջ **2000000 ՖՐՔ.**
Տոմսերը կ'արժեն՝ ամբողջ՝ 300 ս. դոն. (լման), 150 ս. դոն. (կէս) եւ 75 ս դոն. (քառորդ):

Ունիմ նաեւ Տանցմարք, ինչպէս եւ Եղիպտական 10,5 եւ 1 դոնոցներու շատ նոր տեսակներ: Վերջինները ամէն օր նոր տեսակներ կու գայ:

ԻՍԿԻՐ ԽՈՐՀՈՒՐԴ ՄԸ... *M. Gabrache* կնիքը կրող տոմսակը միայը գնեցէք:

Փոստով այսպարանք կ'ընդունուի: Զրիարէն բլաններըՀեւ լիսաները կը դրկուին եւ ամէն տեղեկութիւն կը տրուի: Գործունեայ գործակալներ կ'ուզուին Սիւրիա եւ դուրսը:

Գործս — Գէյրութ
(Փոստարկղ 422)

Մ. ԿԱԼՊԱԶ
Վիճակահանութեանց ընդհ. գործակալութիւն

ԳՈՐԳԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆ

ԵԹԷ ԿՈՒԶԷՔ ԿԱՀԱՒՈՐԵԼ ՁԵՐ ՏՈՒՆԵՐԸ

ԱՄԵՆԱԸՆՏԻՐ ԵՒ ՃԱՇԱԿԱՒՈՐ **ԳՈՐԳԵՐՈՎ**

ԱՅՑԵԼԵՑԷՔ ԾԱՆՕԹ ԳՈՐԳԻ ՎԱՐՊԵՏ ԵՒ ՄԱՍՆԱԳԷՏ

Պ. ՅՈՎՀԱՆՆԷՍ ԹԱՇՃԵԱՆԻ

ԳՈՐԳԻ ՄԵԾ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԸ

ուր պիտի գտնէք պատրաստ և ապսպրանքով ամեն տեսակի և չափի գորգեր, որոնք Եւրոպական և Ամերիկեան հրապարակներու վրայ գնահատուած են:

Նիր Իսք Բիլիճի նախկին Ղազիրի գորգի գործատան բոլոր տեղեկութիւնները փոխադրուած են Պ. Թաշճեանի,

ԵՃՐԷՖԻԷԻ ԳՈՐԳԻ ԳՈՐԾԱՏՈՒՆԸ

THE ROYAL MAIL LINE

- ՐՕԵԼ ՄԷՅԼ ԼԱՅՆ -

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՇԽԱՐՀԱԾԱՆՕԹ ՇՈԳ. ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Առաքումներ երթեւեկութիւններ ընդմէջ Շերպուրկի եւ Հարաւ, ամերիկայի

UNITED STATES LINES

— AMERICAN MERCHANT LINES —

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՇՈԳԵՆԻՊԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Կանոնաւոր երթեւեկութիւններ ընդմէջ Շերպուրկի եւ Նիւ-Եորքի ասխարհիս մեծագոյն նաւերով:

CANADIAN PACIFIC

Գանատական ամենամեծ կառավարական շոգ. ընկ.

Կանոնաւոր երթեւեկութիւններ ընդմէջ Շերպուրկի և Դանատայի:

EASTERN MEDITERRANEAN EXPRESS LINE

Ամէն 10 օրը կանոնաւոր մեկնումներ՝ Գէյրութէն — Աղեքսանդրիա — Փիրէ եւ Մարսէյլ:

IPHIGENIA ԵՒ ASPASIA

ԱՐԱԳԸՆԹԱՑ ՆԱՒԵՐՈՎ

ՆԱԽԸՆՏՐԵՑԷՔ ՃԱՄԲՈՐԴԵԼ ՄԵՐ ՆԱՒԵՐՈՎ

Դիներու, մեկնումներու, բուսականներու, ինչպես նաեւ զանազան մանրամասնութեանց համար պիտի.—

Ամբնիւ Ֆօշ.

Արեւելքի ընդհանուր գործակալին
Ա. ՊԵՏՐՈՍԵԱՆԻ

Թէլէֆօն՝ 9—06

ԿԵՆԴՐՈՆԱՑԵԼ՝ Փիրէա— Մարսէյլ— Սիրա, թիւ 54:
Մասնաճիւղ: Մարսէյլ— 80 Պուլլվար աք Ցամ:
Մասնաճիւղեր: Ալեքսանդրիա, Կայրոսի, Պաղեստինի ինչպէս նաեւ Փարիզի ու Շերպուրկի մէջ:

«Շատ գեղեցիկ և հաճելի է՝ կ'արժէ՝ տեսնել: Կը յուսամ թէ կրնաք դալ...

— Ո՛չ, պատասխանեց պարզապէս Բլոտ, գլուխը ցնցելով:

Ու հեռացաւ Ժանի քովէն, որովհետև նշմարեց թէ իր վրայ սեւեռուած էր, շեշտակի և սուր, Միսս Բլարքի ակնարկը:

Ժան Սէրէս անշուշտ ինքզինքը յաղթուած չէր նկատեր, որովհետև քանի մը վայրկեան վերջ, երբ ամէնը դրաւեցին իրենց տեղերը աշխատանոցին մէջ, կրկին յարձակում գործեց...:

Բնականաբար ընտրել այն պահը ուր օրինակը,— այս անգամ կենդանի օրինակ մը,— կը բարձրանար պատուանդանին վրայ:

— Կարելի՞ բան է որ այդ պտրահանդէսը ձեզ առաջնորդելու հաճոյքը ինծի զլանաք:

Բլոտ Բրիվա անմիջապէս չպատասխանեց: Կամաց մը դառնալով՝ վստահ եղաւ թէ քանի մը վարկեանի համար հակիչի իր դերին մէջ չէր Միսս Բլարք:

Մանկամարդ աղջիկը դոհ եղաւ: Հաւատարիմ իր սկզբունքներուն՝ անգլուհին իր քիթը խոթած էր Աստուածաշունչին մէջ այն պահուն որ օրինակը երևցած էր:

Այս օրինակը շատ երիտասարդ կին մըն էր Աստուածային քանդակագործութեամբ մը, հաճելի դիմագծով ուր քաղցր թախիծ մը կերևար:

Մարդ պէտք էր Միսս Բլարք ըլլալ այս մերկութենէն զզուանք զգալու համար: Մարդ երդմնեալ թշնամի ըլլալու էր ամէն գեղեցկութեան հանդէպ և շատ ըստորին դաղափարներ անուանելու էր որպէսզի այդ կենդանի արձանիկին մէջ արուեստի տպաւորութենէն դատ ուրիշ բան կարենար գտնել:

Բլոտ Բրիվա, վստահ ըլլալէ վերջ, պատասխանեց Ժան Սէրէսի վերջին հարցումին:

— Մի՛ պնդէք, պարոն Ժան...:

«Ինծի համար բացարձակապէս անկարելի է ձեր հրաւէրը ընդունիլ, ծնողքս երբէք թոյլ չեն տար որ առանձին դուրս ելլեմ...

Եւ գլխու չարժումով անգլուհին ցոյց տալով երիտասարդ աղջիկը աւելացուց հէգ ժպիտով մը.

— Ի՞նչպէս կրնամ այդ պարահանդէսը երթալ Միսս Բլարքի հետ...:

— Մե՛ղք, հառաչեց Ժան:

— Հսկէլ այդքան նշանաւոր է:

— Ո՛չ, խնդիրը պարահանդէսին չուրջ չի դառնար: Ա՛յ որդեքս երջանիկ էի խորհելով թէ ամբողջ իրիկուն մը ձեր ընկերը պիտի ըլլամ:

«Ձեզ տեսնելու առիթները այնքան ցանցառ են որ...:

— Հոս ամէնքս օր ցիրար կը տեսնենք... և գրեթէ ամէն դիշեր մեր պատդամին վրայ...:

Բլոտ կարմրցած էր վերջին բառերը արտասանած ատեն:

— Իրաւ է ըսա Ժան, սակայն ինծի համար կատարեալ տանջանք մըն է երբ ձեզ կը տեսնեմ քովէս քանի մը սանդիմէթր հեռու... և անկարելիութեան մէջ կը գտնուիմ հետերնիդ խօսելու, ըսելու ձեզի այն ամէնը որ....

Երիտասարդը չկրցաւ լրեցնել իր նախատաքութիւնը, որ առաջին անգամ ըլլալով անդիմադրելիօրէն պիտի բարձրանար սրտէն դէպի շրթունք...:

Զոր ազմուկ մը, որ կուգար Միսս Բլարքի գտնուած անկիւնէն, թօսքը կտրած էր, հրաւիրելով բոլոր աչկերտներուն ուշադրութիւնը: